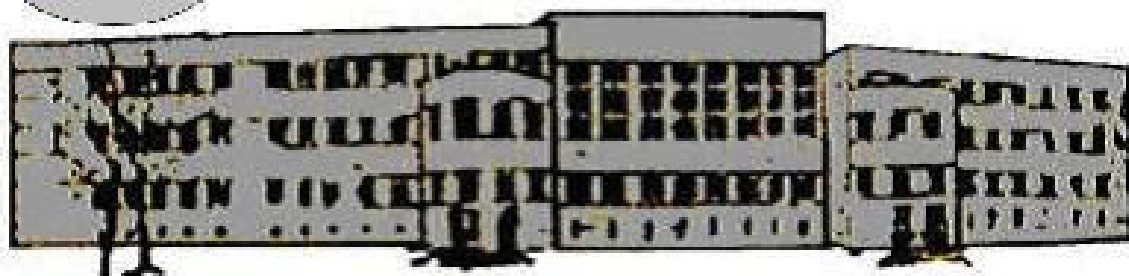

Wydanie świąteczne

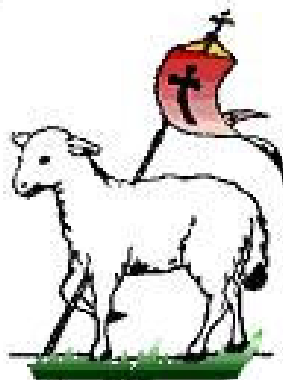
ROZDZIENNIK

W TYM NUMERZE

Święta i zwyczaje
wielkanocne

Niedziela Palmowa

Prima Aprilis

Przepisy na
wiosenne sałatki

Horoskop wiosenny

Z ŻYCIA SZKOŁY:

Relacja ze spotkania
"Kibic z klasą"

"You Can Dance"

ponadto wzory życzeń
wielkanocnych

*Droga Dyrekcjo
Grono Pedagogiczne
Społeczności szkolna*

**Z okazji zbliżających się
Świąt Wielkiej Nocy życzymy
dużo radości oraz miłych chwil
spędzonych z rodziną podczas świąt
Pańskiego Zmartwychwstania.**

Życzą wydawcy:

RÓDZIENNIKA

kl. II b LO

WIELKANOC

Wielkanoc jest najstarszym i najważniejszym świętem chrześcijańskim. Są to święta upamiętniające śmierć krzyżową i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa. Poprzedzający ją tydzień, stanowiący okres wspomnienia najważniejszych dla wiary chrześcijańskiej wydarzeń, nazywany jest Wielkim Tygodniem. Wielkanoc jest świętem ruchomym. Może wypadać pomiędzy 22 marca a 25 kwietnia.

Święta spędzane w rodzinnym gronie to radosne chwile, które wspominamy przez cały rok. W dzisiejszych czasach, gdy każdy dzień mija niezauważony, to właśnie święta sprawiają, że mamy czas, by nacieszyć się sobą. To czas, gdy z przyjemnością odwiedzamy swoich bliskich i przyjaciół. Siedząc przy świątecznym stole, w wyjątkowym i podniosłym nastroju, mamy okazję do spotkań i długich rozmów. Wówczas możemy się wreszcie sobą nacieszyć.

Polska tradycja potraw wielkanocnych jest bardzo bogata i nie ma chyba innej tak bogatej tradycji kulinarnej na czas obchodów Świąt Wielkanocnych. Czekamy na to śniadanie przez cały Wielki Post, zatem nie dziwi fakt, że wszystkiego, co znajduje się na stole, staramy się skosztować, choćby po troszeczku.

Na tradycyjnym stole wielkanocnym nie może zabraknąć takich potraw jak:

- żurek wielkanocny
- biała kielbasa pieczona
- szynka świąteczna
- faszerowane jajka
- ćwikła
- babka wielkanocna
- mazurek
- sernik

Zwyczaje wielkanocne

Te znane bardziej...bądź mniej

Barabanienie

Jest to bardzo stary zwyczaj bębnienia na wielkim kotle praktykowany w nocy z Wielkiej Soboty na Wielką Niedzielę w Ilży. Kocioł jest niesiony przez kilkunastu mężczyzn, którzy obchodzą miasteczko, zatrzymując się co jakiś czas- wówczas następuje kilkuminutowe bębnienie.

Chusta Wielkopostna

Wielkie płótno, podzielone na kwadratowe pola z malowanymi, wyszywanymi, bądź drukowanymi scenami pasyjnymi, lub narzędziami używanymi podczas Męki Pańskiej. W czasie Wielkiego Postu wywieszano je w kościele pomiędzy chórem a nawą. W Polsce tradycja zupełnie nieznana. W Dolnej Saksonii i Nadrenii nazywana: Smachtlappen, lub Schmachtlappen.

Dziady śmigustne

Zwyczaj ten występuje na terenie południowej Małopolski, związany jest ze wsią Dobra. W nocy z Niedzieli na Poniedziałek Wielkanocny pojawiają się owinięte w słomę maskary, zwane dziadami śmigustnymi. Twarze ukryte mają za futrzanymi maskami, osmolonymi pończochami, z wycięciami na oczy i nos. Nie odzywają się, wydają tylko pomruki i trąbią na blaszanym rożku. Gestykulując, proszą o datki, polewają wodą. Z tradycją tą związana jest legenda, która opowiada o tym, jak przed wiekami do wioski przybyli jeńcy z niewoli tatarskiej. Tatarzy obcięli im języki i zmasakrowali twarze. Odziani w łachmany, otuleni słomą, szukali pomocy. Mieszkańcy przyjęli ich, a na pamiątkę tego wydarzenia wieś nazywa się Dobra.

Jezusek Palmowy zwany też Lipowym lub Dębowym oraz Osiołkiem Palmowym.

Drewniana figura Chrystusa na osiołku, wożona na podstawie- wózku podczas uroczystej procesji w Niedzielę Palmową. W ten sposób odtwarzano triumfalny wjazd Jezusa do Jerozolimy, gdy ludzie witali go rzucanymi mu pod nogi płaszcami i gałązkami palmy oraz słowami Hosanna.

Kurek dyngusowy

W Poniedziałek Wielkanocny wożono koguta (kurka) na dwukołowym wózku. Kogut, w wielu kulturach uważany za symbol Słońca, sił witalnych i urodzaju, miał zapewnić zdrowie i pomyślność. Piał głośno, a efekt ten uzyskiwano dzięki temu, że wcześniej karmiony był ziarnem namoczonym w spirytusie. Z czasem żywego ptaka zastąpiono sztucznym: ulepionym z gliny, pieczonym z ciasta. Tradycyjnie wózek dyngusowy malowano na czerwono i zdobiono suszonymi źdźbłami zbóż, traw i kwiatów oraz kolorowymi wstążkami.

Pisanka

To ogólna, zwyczajowa nazwa jaja zdobionego różnymi technikami. Pisanki mają symbolizować rodzącą się do życia przyrodę, a jednocześnie nadzieję, jaką czerpią chrześcijanie z wiary w zmartwychwstanie Chrystusa. W zależności od techniki zdobienia, świąteczne jajka mają różne nazwy:

-kraszanki powstają przez gotowanie jajka w wywarze barwnym, dawniej uzyskiwanym wyłącznie ze składników naturalnych. Używano roślin, które pozwalały na uzyskanie różnych kolorów:

*brązowy (rudy): lupiny cebuli

*czarny: kora dębu, olchy lub lupiny orzecha włoskiego

*żółto-żłocisty: kora młodej jabłoni lub kwiat nagietka

*zielony: pędy młodego żyta lub listki barwinka

*fioletowy: płatki kwiatu ciemnej malwy

-oklejanki są przyozdobione sitowiem, płatkami bzu, skrawkami kolorowego papieru, tkaniny itp.

-nalepianki powstają przez ozdabianie skorupki jajka różnobarwnymi wycinkami z papieru.

Znane są jeszcze rysowanki, skrobanki i drapanki.

Dawniej zdobieniem jaj zajmowały się wyłącznie kobiety, mężczyźni wówczas nie można było wchodzić do izby. Jeśli by się tak zdarzyło, odczyniano urok, który intruz mógł rzucić na pisanki.

Pogrzeb żuru i śledzia

Pożywienie wielkopostne najczęściej ograniczało się do żuru i śledzi. Kiedy więc Wielki Post dobiegał końca, tradycją w Wielki Piątek wieczorem lub w Wielką Sobotę rano stało się wynoszenie z domu śledzi i żuru. Śledzia, wyciętego z tektury lub drewna, wiązano na grubym powrozie i wieszano na wierzbie.

Natomiast garnek z żurem zakopywano poza wsią.

Siuda Baba

Tradycja ta ma swe źródło w legendzie o pogańskiej świątyni na Lednicy koło Wieliczki. Kapłanka, która strzegła w niej ognia, wychodziła raz do roku na wiosnę w poszukiwaniu następczyni. Wybrana przez nią dziewczyna mogła się wykupić, ale jeśli nie było jej na to stać, zajmowała miejsce w świątyni. Siuda Baba jest czarna od sadzy, bo przez cały rok pilnowania ognia nie wolno jej było się myć. Obecnie widowisko Siudej Baby jest wystawiane w Poniedziałek Wielkanocny tylko w okolicach Krakowa. Nosi duży krzyż w dłoni, na szyi sznury koralu z kasztanów lub ziemniaków, na plecach duży kosz owinięty płachtą, a w ręce bat unurzany w sadzy. Chodzi od domu do domu w towarzystwie Cygana oraz grupy Krakowiaków w ludowych strojach. Najpierw Krakowiacy odśpiewują piosenkę, a pod jej koniec wchodzi Siuda Baba z Cyganem i czernią twarze i ręce domowników czarną mazią z sadzy.

Walałka

Była znaną zabawą wielkanocną. Miała swoje odmiany: dwie osoby toczyły pisanki po stole naprzeciw siebie. Czyja pisanka przetrzymała zderzenie, ten wygrywał i w nagrodę zabierał stłuczone jajko przeciwnika. Można też było trzymać jajka w ręce i stukać nimi o siebie, również w tym przypadku właściciel nienaruszonej pisanki zabierał stłuczki.

Wieszanie Judasza (Judasz, Judaszka)

Nawiązuje do historii zmartwychwstania Chrystusa, przypominając o zdradzie Judasza. Widowisko rozpoczynało się w Wielki Czwartek, kończąc się następnego dnia po południu. Kukła przedstawiająca Judasza była sądzona, a następnie wieszana na wieży kościelnej. W Wielki Piątek strącano Judasza z wieży, a następnie bito, szarpano, włóczono po wsi. Na koniec podpaloną kukłę wrzucano do rzeki czy stawu.

Zajac Wielkanocny

Jeden ze świeckich symboli Wielkanocy. Przynosi prezenty grzecznym dzieciom w pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych. Zajac Wielkanocny wygląda jak normalny zajac, tylko że chodzi z koszyczkiem wielkanocnym i rozdaje prezenty. Na małe prezenty wystawia się wielkanocny koszyczek wyścielony słomą lub pociętą na paki serwetką.

Śmigus-dyngus (znany też jako lany poniedziałek, polewany lub oblewany) Śmigus polegał na symbolicznym biciu witekami wierzby lub palmami po nogach i wzajemnym oblewaniu się wodą, co symbolizowało wiosenne oczyszczenie z brudu i chorób, a w późniejszym czasie także i z grzechu. Na śmigus nałożył się zwyczaj dyngusowania, dający możliwość wykupienia się pisankami od podwójnego lania. Nie wiadomo, kiedy te dwa obyczaje się zetknęły. Dyngus wywodzi się od wiosennego zwyczaju składania wzajemnych wizyt u znajomych i rodziny połączonych ze zwyczajowym poczęstunkiem.

Czynność oblewania wodą zdecydowanie była ważniejsza dla młodych dziewcząt, bowiem ta panna, której nie oblano, bądź nie wychłostano, czuła się obrażona i zaniepokojona, gdyż oznaczało to brak zainteresowania ze strony miejscowych kawalerów i perspektywę staropanieństwa. Pierwotnie dziewczęta miały prawo do rewanzu dopiero następnego dnia, we wtorek (który kiedyś był dniem świątecznym podobnie jak poniedziałek).

Niedziela Palmowa

Wielkanoc zbliża się do nas wielkimi krokami, a wraz z nią również Niedziela Palmowa. Dlatego też warto byłoby dowiedzieć się więcej o święcie, które obchodzi się w Polsce już od czasów średniowiecza.

Niedziela Palmowa nazywana jest także „Niedzielą Męki Pańskiej”. W kalendarzu chrześcijańskim jest świętem ruchomym, które przypada na siedem dni przed Wielkanocą i rozpoczyna Wielki Tydzień. Powstało na pamiątkę przybycia Jezusa do Jerozolimy. Jest to okres duchowego przygotowania do Wielkiej Nocy. Według tradycji wierni tego dnia przychodzą do kościoła z kolorowymi palmkami. Niektóre tradycje związane z tym świętem nie zachowały się do dziś. Są to na przykład „Pucheroki”, czyli przebierańcy, którzy rankiem tego dnia odwiedzali domy.

W dzisiejszych czasach palmki kupujemy w sklepach, choć kiedyś robiono je samemu. Najczęściej wykonane są z gałązek wierzbowych z tzw. „kotkami”, bukszpanu czy suszonych kwiatów. Często są pomalowane na kolorowo. Palmka zakończona jest kitką ułożoną z kilku rodzajów traw. Największe palmy możemy spotkać w pobliżu Myślenic, czy na Kurpiach. Może chociaż część z nas skusi się, by sięgnąć do korzeni i spróbuje przygotować taką palmę samemu? Cóż, pozostaje nam tylko życzyć powodzenia!

PRIMA APRILIS

*PRIMA APRILIS - dzień dowcipów, żartów, kawałów
obchodzony 2 kwietnia ...
oczywiście pierwszego :)*

*Dzień, w którym usprawiedliwione jest, a nawet wskazane
robienie sobie żartów i dowcipów z bliskich i znajomych.
Prawdopodobnie obyczaj ten wywodzi się z rzymskiego
święta Gerealiów, obchodzonego na początku kwietnia ku
czci Cerery - bogini urodzaju.*

*W Polsce już w XVI w. uchodził za obyczaj dawny, a
Wacław Potocki napisał : „ Prima Aprilis, albo pierwszy
dzień kwietnia, do rozmaitych żartów moda staroletnia” .*

*Chrześcijaństwo wiąże prima aprilis z Judaszem Iskariotą,
który miał się urodzić właśnie 1 kwietnia, dlatego dzień ten
kojarzył się z kłamstwem, obłudą i nieprawdą.*

*Prima Aprilis, czyli dzień wzajemnego wprowadzania się w
błąd, nabierania i oszukiwania dla żartu: „Na prima aprilis,
nie wierz, bo się omylisz”.*

*Są żarty sympatyczne, czy wręcz grubiańskie. Pamiętajmy
jednak, aby 1-go kwietnia żartować, ale ze smakiem.*

PRZEPISY NA WSIOSZENNE SAŁATKI

1)

Opis:

W sam raz na wiosenne pikniki

Czas przygotowania:

10 min

Składniki:

- * cytryna lub aromat cytrynowy 1 łyżeczka
- * mandarynki 3 szt.
- * jogurt brzoskwiniowy 1 opakowanie
- * kiwi 1 szt.
- * banany 2 szt.
- * jabłka 3 szt.

Sposób przyrządzenia:

Owoce dobrze umyć, obrać ze skórki. Pokroić w grubą kostkę, dodać cytrynę i jogurt. Dobrze wymieszać i gotowe!

2)

Opis:

Na owocowe party

Czas przygotowania:

25 min

Składniki:

- * 1 spory ananas
- * 2-3 banany
- * 2 pomarańcze
- * 1 łyżka soku cytrynowego
- * 1 łyżka rumu lub półwytrawnego czerwonego wina
- * 1 łyżka cukru

Sposób przyrządzenia:

Ananasa przekroić. Miąższ wyciąć i pokroić w małe kawałeczki.

Banany pokroić w plasterki, pomarańcze podzielić na cząstki.

Cukier wymieszać z sokiem z cytryny i rumem.

Zalać owoce i włożyć je do wydrążonych połówek ananasa.

Wstawić do lodówki na 2-3 godziny

PRZEPISY NA WSIOSZENNE SAŁATKI

3)

Opis:

Wiosenna-śniadaniowa

Czas przygotowania:

15 min

Składniki:

- * 20 dag serka wiejskiego
- * pęczek dymki
- * pęczek szczypiorku
- * 3 pomidorki koktajlowe
- * pęczek rzodkiewek
- * ogórek
- * 2 ząbki czosnku
- * 100 ml jogurtu naturalnego
- * po garści pestek dyni i słonecznika
- * kilka liści sałaty
- * sól, pieprz

Sposób przyrządzenia:

Biały serek wyłożyć do dużej miski. Dymkę, szczypiorek, rzodkiewki, ogórek i pomidorki umyć i osuszyć. Dymkę i szczypiorek drobno posiekać, ogórek obrać, odkroić kilka plasterków, resztę pokroić w drobną kosteczkę. Rzodkiewki pokroić w kostkę, pomidorki na pół, większe na ćwiartki. Czosnek posiekać. Warzywa i szczypiorek wymieszać z serem i jogurtem, przyprawić solą i pieprzem.

Przybrać listkami sałaty, ogórkiem i pestkami. Pestki dyni i słonecznika przed dodaniem do sałatki warto uprażyć na patelni.

SMACZNIEGO! :)

HOROSKOP WIOSENNY 2009

BARAN (21.03 – 20.04) - wiosenne przesilenie trochę Cię osłabi, jednak pamiętaj, by nie dać za wygraną! Wiosna to czas leniuchowania, jednak nie w kwestii nauki. Bierz się do pracy, a efekty będą zniewalające!

BYK (21.04 – 20.05) – Poczujesz w sobie siłę wiosny, co sprawi, że będziesz się wszędzie czuć lekko jak skowronek. Uważaj, wiosna nie trwa długo!

BLIŹNIĘTA (21.05-21.06) – Euforia, jaka Cię ogarnie, nie będzie tylko za sprawą nadchodzącej wiosny. Rozejrzyj się wkoło... Może znajdziesz coś, co Cię zaintryguje?

RAK (22.06 – 22.07) – preferujesz spokój i ciszę? Ta wiosna zmieni twoje podejście o 180 stopni. Kto wie, może to dobrze?

LEW (23.07-23.08) – Lwy w czasie wiosny okażą się być najbardziej zaufanymi przyjaciółmi. To bardzo pozytywne, jednak czy same znajdą przyjaciół, na których będą mogły liczyć tej wiosny? To się okaże.

PANNA(24.08-22.09) – Kto powiedział, że zawsze trzeba być opanowanym? Tym razem puścisz wodze fantazji i kto wie, może spełnią się Twoje najskrytsze marzenia?

WAGA(23.09-23.10) – Ten okres nie będzie należał do najbardziej udanych, jednak każdy trzyma los we własnych rękach. Chcesz coś zmienić? Zmień! Do dzieła.

SKORPION (24.10-22.11) – Skorpiony mają bardzo silne charaktery. Co potwierdzi się i tej wiosny. Zostaniesz wystawiony na próbę. Uważaj.

STRZELEC(23.11-21.12) – Teraz zacznij się twoje 5 minut! Wykorzystaj to jak najlepiej. Zadbaj o sprawy rodzinne, jak i szkolne, a wszystko będzie szło po twojej myśli.

KOZIOROŻEC (22.12-20.01) – Nie pokazuj innym swoich pazurków, bo może się to dla Ciebie nie najlepiej skończyć. Czasem warto przemilczeć niektóre sprawy. Uważaj na lekcjach j. polskiego... Wiosna to twój czas na czytanie prac domowych.

WODNIK (21.01-18.02) – Kto wie czy za rogiem nie spotkasz kogoś, kto całkowicie odmieni Twoje życie... Może to być koleżanka lub kolega, jak i... pani od matematyki. Miej się na baczności.

RYBY(19.02-20.03) – Ryby wiosną szukają przygód. Ale także zastanawiają się nad swoją przyszłością. Może odnajdą zajęcie, które je zafascynuje. Kto szuka, nie błądzi...

„Kibic z klasą”

Taki tytuł nosi nowy projekt rządowy, podczas którego uczniowie klas gimnazjalnych będą mogli podzielić się własnymi opiniami, zadać ważne pytania i co najważniejsze dowiedzieć się, co pomaga, a co szkodzi naszym sportowym idolom.

Nasza szkoła miała zaszczyt być jedną z pierwszych placówek, w której odbyła się lekcja wychowawcza na ten temat. W dyskusji brali udział przeszkoleni w tej dziedzinie policjanci, dyrektor naszej szkoły, jak i ci chyba najbardziej zainteresowani czyli odbiorcy naszego dopingu, a więc sportowcy – nasz uczeń Maciek Regulewski i obecny trener kadry olimpijskiej szablistów mgr L. Chłosta, niegdyś jeden z naszych drogich wf-istów. Korzystając z okazji, gratulujemy sukcesu zawodowego i życzymy samych złotych medali w Londynie w 2012r.

Na najważniejsze pytanie „Kibicowanie, a co to takiego?” starali się odpowiedzieć nie tylko organizatorzy, wyżej wspomniani sportowcy, ale przede wszystkim my uczniowie. Lekcja sportowa zaczęła się od prezentacji multimedialnej, podczas której w bardzo obrazowy sposób mogliśmy pogłębić - wbrew pozorom - niedużą wiedzę na ten temat. Brak szacunku dla przeciwnika, wulgarne okrzyki, wszczynanie burd i awantur to tylko nieliczne z zachowań, które, jak się okazuje, wcale nie zagrzewają do czystej sportowej walki. Pewnie niejeden z czytelników zadaje sobie teraz pytanie o to, w jaki sposób mamy wspierać ukochaną drużynę. Otóż są na to sposoby o wiele ciekawsze, pełne emocji i przede wszystkim dużo bezpieczniejsze, jak np. oklaski, śpiew, flagi, szacunek dla przeciwników, zagrzewania zawodników do walki fair play.

„Kibic z klasą”

Pedagodzy podczas zajęć często zwracali się do nas z pytaniami, czy znamy zasady zachowania się na stadionie, czy wiemy, co grozi za złamanie regulaminu obiektu sportowego, czy bez obawy możemy iść wspierać naszą drużynę. Niestety okazało się, że większość z nas nie była bogata w tę wiedzę. Lekcje te z założenia mają nie tylko uczyć, ale również zachęcać do bycia prawdziwym kibicem, dlatego też udostępniono nam tzw. 5 złotych zasad:

- 1) Jestem uczciwy.
- 2) Jestem tolerancyjny.
- 3) Pomagam.
- 4) Ponoszę odpowiedzialność.
- 5) Jestem za sportem czystej gry.

Zajęcia te były również ostrzeżeniem dla tych, którzy mają już doświadczenia z pseudokibicowaniem. Okazuje się, że nikt z nas, wchodząc na stadion, nie jest anonimowy. Przed rozpoczęciem gry nasze dane są weryfikowane, a wokół nas niejednokrotnie znajduje się szereg kamer. Najważniejszym motywem naszego edukacyjnego spotkania było wyeliminowanie wandalizmu, do jakiego coraz częściej dochodzi „Czysty doping mocnym głosem z szalikiem w rękę, a nie użyciu” To słowa, które z całą pewnością mogą podsumować nasze nie tylko edukacyjne, ale bardzo interesujące spotkanie.

Uważamy, że jest to świetny pomysł! (jeden z nielicznych naszego rządu).

Oby więcej tego typu zajęć, które poszerzają naszą wiedzę, pozwalają wyrazić własną opinię i wreszcie wyznaczają dużo prostsze trasy młodym ludziom.

YOU CAN DANCE PO PROSTU TAŃCZ!

Już 24 marca 2009 odbędzie się w naszej szkole II edycja You can dance! Uczniowie Różdzenia rywalizować będą o wejście do międzyszkolnego finału tego konkursu, który zaplanowany jest na 31 marca.

Uczestników oceniać będzie wykwalifikowane jury.

Wszystkim tancerzom życzymy powodzenia i uzyskania wysokich not w finałowej edycji.

WZORY ŻYCZEN WIELKANOCNYCH

**Słońca, szczęścia, pomyślności,
w pierwsze święto dużo gości,
w drugie święto dużo wody
to dla zdrowia i urody!
Mnóstwo jajek kolorowych
Świąt wesołych oraz zdrowych!**

**Moc prezentów od zajaczka,
co koszyczek trzyma w rączkach.
Wielu wrażeń, mokrej głowy
w poniedziałek dyngusowy.
Życzę jaja święconego
i wszystkiego najlepszego!**

**Zajaczka słodkiego,
śmigusa mokrego,
pisanek kolorowych,
Świąt wesołych i zdrowych,
życzy...**

**Oby zdrowie dopisało
I jajeczko smakowało,
By szyneczka nie tuczyła,
Atmosferka była miła,
A zajaczek uśmiechnięty
przyniósł wreszcie te prezenty!**

*Gazetkę przygotowała
klasa II b LO z
warsztatami
dziennikarskimi.*

Opiekun Pani mgr

JOLANTA JELONEK